

et Partis Medlemmer ikke kan stemme forskelligt i en Sag af stor Vigtighed i Folketing og Landsting. Han forlanger ikke af Venstre, at dette Partis Medlemmer skal stemme anderledes i det ene Ting end i det andet, men naar han ikke forlanger det, forekommer det mig, at hans Krav til Landstinget i Spørgsmaalet om Forsvarsordningen betyder et Krav til Venstre her i Folketinget om at slutte sig til det, som man i Regeringspartierne bliver enig om i denne Sag, og det forekommer mig dog at være et Krav af en højst ejendommelig Beskaffenhed og ganske sikkert et Krav, som det ærede Medlem Hr. Rode paa ingen Maade venter at faa honoreret.

Det ærede Medlems Besvarelse af dette Spørgsmaal er i Virkeligheden uforstaaelig. Den er ufattelig i sin Begrundelse, og den er i sit Resultat urimelig, fordi den ikke knytter sig til en almindelig forfatningsmæssig Teori, men til en suveræn, kan jeg gerne sige, Bedømmelse i hvert enkelt Tilfælde. Det ærede Medlem siger ganske kort: Vi gør, som vi finder Ret, naar vi skønner det i Overensstemmelse med Forfatningens Aand, og det maa I andre ogsaa teoretisk, men ikke praktisk gøre. Og det ærede Medlem er klar over Urimegheden af dette Ræsonnement. Han griber derfor efter Halmstraaet og henviser til Valgdagen; man maa gaa imod Folketingets Flertal i Landstinget, naar man er i Overensstemmelse med Valgdagen, siger det ærede Medlem. Men det vil altsaa sige, at man maa gøre det paa Grundlag af et subjektivt Skøn, thi det vil dog alle Dage være et Skøn, hvad Valgdagen har været Udtryk for. Det ligger jo ikke som en saa klar og skarpt optrukken Linie, at der ikke dér kan blive Plads for subjektive Opfattelser. Nu er det altsaa det ærede Medlem Hr. Rodes Skøn, at Gennemførelsen af en Politik, som man paastaar skal være en Støttepolitik for Erhvervene, og som hviler paa Toldforanstaltninger, er et Brud paa Valgdagens Forudsætninger. Jeg tvivler ikke om, at hvis vi føres ind i en saadan Politik — og den er indtil videre kun afvist af politiske, af formelle Aarsager og ikke fra Regeringens Side afvist af reale Aarsager: ikke fordi den tager Afstand fra en saadan Politik med Hensyn til selve dens Indhold —, vilde der være dem,

der mente, at det var Udtryk for, hvad et stort Flertal paa Valgdagen i April 1924 har stillet Krav om, thi det hævdes jo og hævdes med Rette, at et stort Tal af Vælgere samlede sig om Foranstaltninger af effektiv Art, som man kalder det, om Importregulering bl. a., som dog maa siges at være den skarpeste Beskyttelsesforanstaltning; der overhovedet kan være Tale om. Der vil være dem, der vil hævde, at Valgdagen i hvert Fald ikke paa nogen Maade har taget Afstand fra Foranstaltninger af den Karakter. Det vil med samme Ret kunne hævdes, at det militære Spørgsmaal, Afrustningsspørgsmaalet, ikke er afgjort ved Valgdagen. Den højtærede Forsvarsminister har selv erkendt dette. Jeg erindrer; at han under Forhandlingerne i dette høje Ting i Fjor udtrykkelig udtalte, at naar han stillede Krav om en Folkeafstemning i den Sag, saa var det netop, fordi han ikke mente, at den havde været saa stærkt fremme i Forgrunden ved Valget den 11. April i Fjor, at den kunde siges ved dette Valg at have faaet Folkets Stempel, at have faaet sin Afgørelse.

Altsaa, det ærede Medlem Hr. Rodes Teorier om Landstingets forfatningsmæssige Stilling fører til syvende og sidst ud i dette, at der i saa Henseende er Plads for et subjektivt Skøn, et rent subjektivt, partimæssigt Skøn, og det er en Teori, som ikke er holdbar, en Teori, paa hvilken intet kan bygges, og til syvende og sidst en Teori, som viser det radikale Venstres overordentlige Svaghed i Udnyttelsen af det Vaaben, som de hidtil har ment at have i Hænde overfor Landstingets Stilling i vor Forfatning. Det ærede Medlem Hr. Rode siger, at naar han tænker sig det radikale Venstres Medlemmer i Landstinget gaa imod en Folketingsbeslutning, er det i den Hensigt snarest muligt at fremkalde et Valg til Afgørelse af Sagen. Men det er jo netop akkurat det samme, som altid maa være og stedse efter Forfatningsforandringen har været Landstingets Hensigt, naar man gik imod Folketingsbeslutninger. Det ærede Medlem Hr. Rode erindrer jo i saa Henseende særdeles vel, hvad Landstinget stillede Krav om i Januar—Februar 1919, uden at jeg naturligvis dermed paa nogen Maade vil have udtalt, at Landstinget i andre Sager maatte